

Iz celega sveta.

Grozna rodbinska zaloigra. V vasi Wozniki blizu Krakova v Galiciji je nastal velik požar, ki je upepelil več hiš in gospodarskih poslopij. Iz neke do tal pogorele hiše so pa izvlekli popolnoma izogljeno truplo kmeta Srokoša. Sodna komisija je slednjič dognala, da je žena nesrečnega kmeta, ki je imela lju. bavno razmerje z drugim kmetom, svojega moža v spanju ponoči polila s petrolejem ter ga zažgala. Tako je nastal požar. Zločinsko žensko so izročili sodnji.

Velika nesreča. Na takozvanem Kreutzbergu pri Celovcu se nahaja velik kamnolom. Delavec Kupajnik se je v leseni utici igral z dinamitno patrono, ki se je razletela. Leseno utico je pognalo visoko v zrak. Kopajnika pa raztrgalo na drobne kosce.

Ciganski sodnik. Ciganom v savski okolici Zagreba je dolgo let vladal kot sodnik in zaščitnik kmet Gregorič iz sela Horvati. On je med cigani poravnavač prepire, posredoval ob pretepih, se potezal za-nje pri oblastih in bil krstni boter malnevsem ciganskim otrokom v tej okolici. Vsak teden po večkrat so videli Zagrebčani Gregoriča, kako je v navadni obleki na čelu ciganski četni prihajal po savski cesti v mesto, da za svoje varovanje pri oblastih posreduje. Gregorič je bil visok, močan mož ter je imel nekaj šolske izobrazbe. Pred nekaj leti je ob savskem mostu v mali baraki otvoril branjarijo in žganjarijo. Lani je umrl. Za njegovega namestnika so izvolili cigani njegovega najstarejšega sina Marka, ki jim bo sedaj sodil in jih zastopal pri oblastih.

Velika nesreča se je pripetila na cesti iz Idrije proti Črnemu Vrhu na Kranjskem. Strojni pomočnik J. Trevisan se je peljal s svojim motornim kolesom. Spremljala sta ga z navadnimi kolesi ključavnice čarski pomočnik Anton Majnik in učenc Fr. Logar. Na povratku so vozili skupaj do vrha tako zvanih „rajd“, od koder se spušča cesta strmo in v ostrih ovinkih navzdol. Od tu pa se je ločil Anton Majnik od svojih tovarišev, češ, da bo prvi spođaj. To pa je bilo zanj usodepolno. Ker je cesta le prestrma, mu najbrže kolesna zavora ni dovolj služila, zato že pri prvem cestnem ovinku ni mogel ostati več v cestnem tiru, marveč ga je vrgla silna brzina čez cestni rob s kolesom vred kakih 20 metrov globoko na spodnjo „rajd“ ceste, kjer je takoj mrtev obležal. Prebil si je glavo, zlomil vrat in eno nogo ter se je tudi na rokah močno poškodoval. Tovariša, ki sta vozila za njim, sta ga našla mrtvega sredi ceste. Popolnoma strp kolo se je nahajalo komaj pol metra od ponesrečenca.

Angleški parnik v nevarnosti, da se potopi, kjer se je potopila ladja „Titanik“. Parnik „Empress of Britain“ družbe Canadian Line bi se bil kmalu ponesrečil tam, kjer se je potopila ladja „Titanik“. Lad-

ji se je bližala ledena gora, ki jo je kapitan pravočasno zapazil in spremenil smer vožnje ter tako rešil ladjo.

Smrtna nesreča pri konjski dirki. Pri konjski dirki v Dorimooru na Angleškem se je ponesrečil dirkač Harald Halifax. Konj je padel na jahača. Halifax je bil na mestu mrtev. Med gledalci ste bili nevesta in sestra ponesrečenca.

Velikanski požar v Damasku. Velikanski požar je divjal pred dnevi v Damasku, svetovno znanem glavnem mestu turške dežele Sirije. Ogenj je nastal zjutraj v trgovinah preko ogromnega dela mesta in povzročil veliko škodo. Požar, ki je divjal zlasti v onem delu mesta, kjer so trgovine, je uničil veliko število trgovin. Otomanska banka je bila v veliki nevarnosti. Pri gašenju sta pomagala dva polka pehote in konjenice, vendar pa je primanjkovalo primernih gasilnih priprav, 15 oseb je zgorelo, mnogo pa jih je bilo ranjenih. Vzrok požara ni znan. Le malo pogorelih hiš je bilo zavarovanih. Ogenj je nastal tudi v prostori uredništva arabskega lista „Erradi“ Velika mošeja Omajadov in vladno poslopje sta nepoškodovana. Starodavno mesto je bilo eno izmed najlepših na vzhodu ter ima okoli 170.000 prebivalcev. Zlasti znamenit je še vedno trgovski del mesta, v katerem so vedno nakopičena ogromna bogastva, zlasti, kar se tiče dragocenih kamnov, orožja itd.

Velik vihar v Ameriki. V Oklahomi v Ameriki je napravil velik vihar v mnogih krajih velika opustošenja. Iz kraja Lugert poročajo, da je zagnal vihar s tira železniški vlak, ki je vozil mimo. Mnogo potnikov je bilo ubitih in ranjenih. V Lugert je došel poseben vlak z zdravniki na pomoč.

Največjo ladjo na svetu izpuste v morje dne 24. majnika v Hamburgu. Slavnosti se udeleži tudi nemški cesar. Največjo ladjo na svetu krstijo na ime „Imperator“ in bo še večja, kakor je bila potopljena ladja „Titanik“.

Slovenski potniki na „Titaniku“. O slovenskih potnikih na „Titaniku“ se poroča, da se je otel Franc Karun z Milj pri Senčurju na Kranjskem, ki je spraval v rešilni čoln svojo 5letno hčerko Ano in tudi sam tam ostal. Utonil pa je kovač Janez Mrkun z Bele pri Predvoru, ker ga niso pustili v čoln.

Na smrt obsojen. V Kraljevem Gradcu je obsodilo tamošnje porotno sodišče dne 15. t. m. na vislice 30letnega tkalca Friderika Krala, ki je o Božiču zaradi družinskih prepirorv ustrelil svojo taščo in svoja dva otroka, ženo pa težko ranil.

Trojčki in četvorčki. V Berleuru v Belgiji je porodila žena nekega delavca četvorčke, in sicer tri deklice in enega dečka. Mati in otroci so čvrsti. Zamimivo je, da je porodila ista žena pred 10. meseci trojčke, ki so ostali vsi pri življenju, tako, da se je pomnožila družina v desetih mesecih za 7 glav.

Potujoča gora. Gora Meti na Laškem se vedno bolj pomika proti vasem ob svojem vzhodju. Zaprla je

že pol struge tamošnje reke ter se je bati, da bo zasula vsa dolina. Sesule so se že cele vasi. Dognalo se je, da so se v vsej okolici sesedla tla, vsled česar se pričela gora drsati in se pomikati v dolino. Tudi podzemeljske votline so se pojavile. Ljudstvo beži iz bližnjih hiš in se seli drugam.

13 ur v morju. Dne 13. aprila zvečer so se trije mornarji iz Zdreleca v Dalmaciji vozili z malo barko na jadra iz Iža Velikoga proti Svetli z namenom, da tam prenoče. Ko so bili že blizu obali, pa je naenkrat potegnil močan veter in prevrnil ladjo. Vsi trije mornarji so padli v morje, a so bili vendar tako srečni, da so se zgrabili za prevrnjeno barko. Tako držoč, so vstrajali v razburkanem morju celih 13 ur. Še-le prihodnjega dne so ugledali parnik „Rondine“ društva „Dalmacija“ ter z robci, ki so jih vzeli izza vrata, začeli dajati znamenja za pomoč.

Strašna nesreča. Iz Dravelj na Kranjskem poročajo: 64letni posestnik v Zapužah, Andrej Berlic, brat č. g. župnika Janeza Berlica v Srednji vasi v Bohinju, je šel dne 23. aprila popoldne s svojim sinom Francetom v gozd po steljo. Ko sta naložila, sta se vrnila domov s težko obloženim vozom. Sin je voz opiral, oče je šel pa pred konji. Ko prideta že na ravni- no pri Pržanu, je oče spustil konje, hotoč ostati za- da, a nesreča je hotela, da je padel pod voz ter ga je zadnje kolo tako močno pritisnilo k tlom za vrat, da je bil takoj mrtev. Ponesrečeni Andrej je bil tih in miren značaj. Z pred letom umrlo ženo je vzgojil svoje otroke v strogo krščanskem duhu. Č. g. župni- ku je umrla pred kratkim tudi sestra, sedaj pa je iz- gubil brata na tako žalosten način.

Pri slovesu od moža pred vrati bolnice umrla. Pred vrati ženske bolnišnice v Gorici je umrla 68let- na Ana Lenardon iz občine Pieris v Furlaniji. Nje in njenega moža, ki je star 71 let, so pripeljali na vo- zu skupaj v Gorico v bolnišnice. Peljali so ju skupaj do ženske bolnišnice, tam sta se imela ločiti. Staro, ki je bila že jako slaba, je to tako prevzelo, da je iz- dihnila svojo dušo pred vratmi bolnišnice. Njega so odpeljali k usmiljenim bratom; ne želi si drugega, ne- go hitro smrt.

Glavni dobitek v rakvi. Iz Bilina v Galiciji poročajo, da je neki tamkajšnji zidar dobil obvestilo, da je zadel na neko svojo srečko glavni dobitek. Ker pa srečke ni mogel najti, je zidar domneval, da jo je imel shranjeno v starem molitveniku, ki ga je položil pred letom svoji umrli materi na njeno željo v krsto. Zidar je vsled tega prosil, da se izkoplje truplo nje- gove matere in tako dožene, ali je srečka v molitveni- ku.

Maščevanje divjih lovcev. Iz Solnograda poro- čajo, da so našli v nekem gozdu v okolici mesta 26- letnega lovca Martina Huberja, ki je imel popolnoma razrezan trebuh in potrjana ter po grmovju obešena čreva. Grozen zločin so izvršili tatinski lovci, katerim je bil Huber ostro na sledu.

PODLISTEK.

Izgubljeni sin.

(Povest iz dijaškega življenja. Spisal Al. Leben.)

(Dalje.)

„Tega pogoja, oče, ne morem sprejeti!“
 „Zakaj ne?“
 „Moral bi se preveč sramovati.“
 „Napačna je taka sramežljivost! Zanikern biti, krotati po gostilnah, zapravljati denar svojega očeta, tega pa se ne sramuješ? Ali bi bilo odkrito poboljšanje tudi sramotno?“
 „Ne morem!“
 „Lahko, če le hočeš. Pojdi sedaj in si premisli. Dam ti nekaj dni odloga, da se odločiš.“
 „Kaj si naj pa vendar tu še premislim? Oče, Vi mi razdirate s tem moje ideale, mi jemljete navdušenost, ki me navdaja za moj narod, ako mi vsiliti Vaše pogoje.“
 „Jaz sem svojo željo izrekel!“ — in Zdolski je zaloputnil vrata sobe ter odšel.
 Sedaj se dvigne mati raz stol ter proti s povzdignjenimi rokami svojega sina, naj sluša dobrohotne opomine očetove in naj ne napravlja ljubeči ma- teri toliko bridkosti, pa naj postane zopet njen dobri otrok.

„Leopold“, klicala je, sklepajoč svoje roke, „ali nimaš nobenega usmiljenja z menoj?“
 „Ne razumem Vašega jadikovanja, mati! Vi vendar veste, kako Vas ljubim in kako ljubim tudi o- četa. Vidva ne razumeta sedanjega časa. Dandanes je svet čisto drugačen. Živita na deželi ter mislita, da se mora svet po vaju ravhati. Pripoznam, da sem bil lahkomisljen, in v tem slučaju, ljuba mati, Vam ob- ljubim, da hočem poravnati svoj pogrešek. To pa ni- ma z mojimi življenjskimi nazori, z mojimi političnimi ideali, prav nobenega stika. Oče ravna tako trdo z menoj, ker noče razumeti duha sedanjega časa.“
 „On ti želi le vse dobro! Jaz bi te gotovo za- govarjala pred njim, če ne bi bila prepričana, da ima popolnoma prav. Ubogaj, otrok moj! Najin namen je, rešiti te. Ali naj žrtvujem svoje življenje za-te? Vze- mi ga, Leopold, toda zapusti ta nevarni pot, na kate- rem greš svoji pogubi nasproti.“

„O, mati!“
 „Da, Leopold! Ti trgaš svoji materi iz prs sr- ce, ki bije edino-le za-te. Ah, ali morem še kaj več- storiti za-te! Če vstrajaš pri svojih zmotnih mislih, ne preostaja mi nič drugega, nego da molim za-te.“

IV.

Leopold je zapustil brez vsakega uspeha hišo svojih žalostnih starišev. Ko ga je pri odhodu objela mati okrog vratu ter ga še enkrat prisrčno prosila, naj vendar izpolni očetove opravičene želje, rekel je, premagan od notranje ginjenosti:

„Kolikor bo mogoče, bom storil!“

Kaj pa je smatral za možno, ko se je vrnil na- zaj v glavno mesto?

„Znamenje časa vidiva žalibog na najinem, od narave tako dobrem otroku“, reče Zdolski, ko je bil s svojo ženo zopet sam.

Znamenje časa! — — —

Minuli so tedni, minuli so meseci, a od Leopold- da ni bilo duha ne sluha.

Mati te strašne negotovosti ni mogla vstrpeti. Z moževim dovoljenjem je odpotovala v glavno mesto.

Podala se je naravnost v hišo, kjer je Leopold stanoval pri neki zelo pošteni obitelji.

Stanoval? Ne! Je bil pred dolgim časom stano- val.

S strahom je izvedela, da je njen sin že zdavno zapustil stanovanje, in še bolj se je prestrašila, ko so ji povedali, da Leopold niti ni več slušatelj na vseučilišču.

Vsa potrta hiti usmiljenja vredna žena na poli- cijsko ravnateljstvo, da bi tam kaj poizvedela po svo- jem sinu.

Tukaj pa ji niso mogli dati druge izjave, nego da on sploh v glavnem mestu več ne biva.

Kaj se je neki zgodilo z njim? Ako bi bil Leopold si izprašal svojo vest, ako bi bil vse natančno premislil, kar je oče zahteval od njega, in ako bi se bil vdal materinim prošnjam — bi bilo moralo priti drugače.

Namesto tega pa se je napolnilo njegovo srce z neko obupno nevoljo; preklinjal je svojo, res žalostno usodo, ki ga je pahnila od svojega očeta, ki je sicer vseskozi blaga duša, a toka sedanjega časa ne pozna. Lezel je v vedno večje in večje dolgove, in s tem seveda tudi v vedno večjo bedo. Njegovi tovariši so mu sicer pomagali, zmanjšati dolgove, pa samo za- to, da se ne bi bil vdal svojemu „staremu“.

Ceravno si je Leopold izposodil denar z zago- tovilom, da ga lahko vrne, kadar mu bo mogoče, ga je to posojilo silno peklo v srcu in sramoval se je ta- ko, da se je redkokdaj pokazal med tovariši. Natraj- ši si je poiskal kak samotni kraj, kjer je nemoten premišljeval svoje žalostno stanje.

Spoznal je jasno, da mu ni mogoče nadaljevati svojih studij, ako se ne pokori volji očetovi.

In kaj potem?

Kakor ni pričakoval, da bi odnehal oče, istotake ni hotel odnehati on. V svoji divji trmoglavosti je sklenil, obesiti svoje studije na klin ter si poiskati kako službico kje kot pisar ali kaj podobnega.

Tako je sedel nekoga dne, zatopljen sam v se- be, v kotu neke kavarne, kamor niso zahajali dijaki.

Tu se mu je približal nek gospod, katerega je že on — vsaj zdelo se mu je močno tako — nekje vi- del; ni si pa mogel jasno domisliti.

„Dovolite, da prisedem vaši mizi?“ vprašal je uljudno tujec.

„Prosim, če je ljubo.“

Gospod je prisedel, naročil si kozarec pijače ter pričel razgovor s sledečimi besedami:

„Vi me najbrž ne poznate? Toda jaz Vas dobro poznam, gospod Zdolski!“

„Tako? Od kod pa me poznate?“

„To je postranska reč; zadostuje, poznam Vas.“

Tudi Vaše razmere poznam. Oprostite mi, da Vam ne- kaj povem: „Jaz Vas občudujem. Tak mlad mož, ki žrtvuje vse za svoje prepričanje, kakor Vi, ne zaslu- ži samo visokega spoštovanja, temveč tudi močno de- jansko podporo. In jaz sem tako srečen, Vam tako ponuditi.“

Srce mu je tolklo s tako silo, kakor da bi mu hotelo razbiti prsa, ko je stopal v hram svojih rodi- teljev. Moreč strah, da ne bo našel najbrž svoje ma- tere več pri življenju, da je naredil med potovanjem skoro nezmožnega, misliti na kaj drugega. Tu mu pride nasproti oče. Leopold pače pred njim na kole- na ter zgrabi za njegovo roko. Ni pa mogel izprege- voriti prav nobene besede. Tudi oče Zdolski je bil do sreca gapijen, dvignil je svojega sina od tal, in ker ga je ta v smrtnem strahu vprašajoč nemo gledal, dejal je oče:

„Še živi! — je pa tako slaba, da se bojim, da bi jo nenadno svidenje preveč razburilo in to razbur- jenje pokončalo. Počakaj tedaj tukaj, jaz jo bom pe- skusil nekoliko pripraviti. Vrata so bila na malo od- prta in Leopold je slišal, kako je pravil oče bolnici, da se je vrnil njiu sin, da je prosil odpuščanja, im hrepeneče pričakuje trenotka, da bo mogel govoriti z materjo. Če se počuti dovolj močna, ga sprejeti? — Ko pa je Leopold zaslišal, s kako slabotnim, komaj slišnim glasom, je izgovorila njegovo ime, se ni mo- gel več vzdržati, nič več premišljevali. Z urnimi ko- raki je hitel v sobo, v kateri se je imela ločiti od sve- ta tista oseba, ki je njega najbolj ljubila in koje brez- mejno ljubezen je poplaševal on s črno nevarnostjo.“
 (Konec prih.)